

Правові аспекти гендерної політики в Україні

АКТУАЛЬНІСТЬ

Поняття “гендер” дуже актуальне в наш час, а тому ми повинні проаналізувати, зокрема, гендерну політику в Україні та її правові аспекти

ЗАВДАННЯ

- * Аналіз правових аспектів гендеру в Україні.
- * Дати чітке уявлення студентам про правові аспекти гендерної політики.

Державна гендерна політика - це діяльність (або бездіяльність у разі навмисного непроведення такої політики) державних інституцій, спрямована на здійснення та гарантування рівних прав, свобод і можливостей для жінок і чоловіків, утвердження гендерної демократії та формування гендерної культури в суспільстві.

Для державної гендерної діяльності характерні:

- 1. вироблення гендерних стратегій і способів їх досягнення; цілеспрямоване розроблення планів, програм втілення гендерних стратегій;**
- 2. вироблення державних механізмів забезпечення гендерної рівності в суспільстві, узгодження їх із громадськістю;**
- 3. прийняття гендерного законодавства, гарантування здійснення державної та правової політики щодо гендерної рівності;**

Попри певне пожвавлення гендерних досліджень протягом останнього десятиліття, можна констатувати, що «розробленішою» є проблематика, пов'язана з «гендерними намірами» в державній політиці. На жаль, ані гендерна правова теорія як стратегічний напрям розвитку гендерних відносин у сучасному державо-правотворенні, ані її реальний вплив на практику реалізації прав і можливостей жінок і чоловіків не були належно опрацьовані й висвітлені. Особливо це питання актуалізується нині, в умовах кризових явищ і пошуку можливостей та шляхів їх подолання.

За чинних правових механізмів залишати регулювання гендерного питання в архаїчному стані стихійної саморегуляції недоцільно. Недосконалість суспільного механізму в окремих випадках може призводити до «соціальних виключень», які відбуваються в разі, коли держава належним чином не забезпечує соціальних прав громадян. Тривалий час правове регулювання щодо жінок мало дискримінаційний характер, тому таку дискримінацію потрібно ліквідувати саме правовими засобами.

Одним із завдань права є закріплення соціально корисних тенденцій суспільного розвитку. Правове регулювання гендерних процесів необхідне для їх гармонійного становлення, усунення викривлень, які можуть призвести до негативних наслідків і відкритого протистояння статей. Право має високу гуманітарну цінність як найвища форма соціальної взаємодії, котру не завжди мають інші соціальні регулятори.

Найбільш повно правовий аспект забезпечення гендерної рівності досліджено К. Левченко. Автор зазначає, що “ефективність законодавства, по суті, є мірою можливості влади впливати правовими засобами на розвиток суспільних відносин відповідно обраним пріоритетам та напрямам розвитку, однією з обов’язкових умов трансформації суспільства”. Одним із шляхів удосконалення правової бази є, на думку К.Левченко, прийняття спеціального гендерного законодавства.

Спеціальне гендерне законодавство за сучасного стану правової бази державної гендерної політики в Україні потребує внутрішньої класифікації, яка сприятиме врегулюванню гендерних відносин практично всіх сфер життєдіяльності людини.

Особливістю формування державної гендерної політики в Україні є те, що вона будується на основі міжнародних нормативно-правових актів, ратифікованих Україною, та регулюється національними нормативно-правовими актами щодо рівності між жінками і чоловіками. Значним кроком стало прийняття Верховною Радою України **8** вересня **2005** року Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», метою якого є досягнення паритетного становища жінок і чоловіків у всіх сферах життєдіяльності суспільства...

Правове регулювання державної гендерної політики здійснюється нормативно-правовими актами двох рівнів:

наднаціонального (міжнародні правові акти, ратифіковані Україною) та національного (національні нормативно-правові акти щодо рівноправності жінок і чоловіків).

До нормативно-правових актів наднаціонального рівня відносяться:

- * Загальна декларація прав людини;
- * Конвенція ООН “Про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок”;
- * “Декларація Тисячоліття” ООН;
- * Пекінська декларація та Платформа дій;
- * Конвенція “Про політичні права жінок”
- * Конвенція “Про рівну винагороду чоловіків та жінок за працю рівної цінності”...

Нормативно-правові акти національного рівня

Насамперед це Конституція України, де закріплено такі принципи правового статусу особи: невідчуження та непорушності прав і свобод людини (стаття **21**), рівноправності прав і свобод осіб (стаття **24**), єдності прав та обов'язків людини і громадянина (стаття **23**), гарантованості прав і свобод людини і громадянина (стаття **22**), відповідності прав і свобод міжнародно-правовим актам (стаття **9**)

Керуючись основними положеннями підсумкових документів Пекінської конференції, Верховна Рада України ухвалила:

- = засади державної політики України в галузі прав людини;
- = концепцію державної сімейної політики;
- = Сімейний кодекс України;

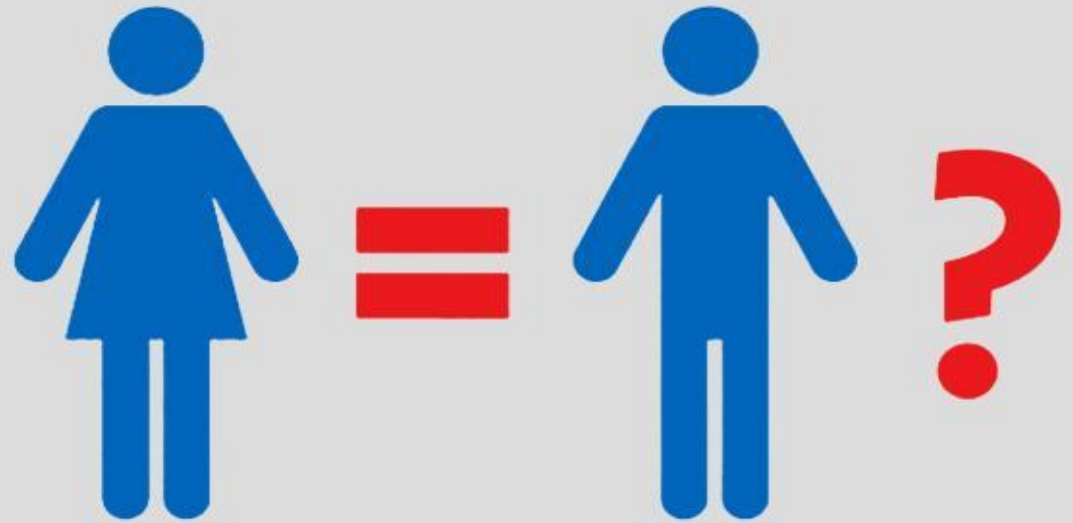

Для рівних прав чоловіків та жінок Україна внесла зміни до:

- Сімейного кодексу;
- Кодексу законів про працю;
- Цивільного кодексу

А також прийнято наступні закони:

- * Закон України “Про попередження насильства в сім’ї”;
- * Закон України “Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків”.

Проте утвердження рівності обох статей, забезпечення їх рівних прав і можливостей потребує вдосконалення й оптимізації функціонування всієї правової системи України. Без підвищення ефективності галузевого законодавства щодо гендерної рівності неможливо успішно розвивати гендерну політику в сучасному українському суспільстві.

Україна підписала міжнародні документи з питань гендеру і цим самим визнала гендерний підхід як найдоцільніший для визначення планів, програм і перспектив національних перетворень, зобов'язалася юридично забезпечувати розвиток і справедливість у країні.

Дякую за увагу!

Підготувала:
студентка групи СР-151
Уразовська Катерина